

op de basis van Gods Woord, niet breder dan dat is, en ook niet smaller, niet ongeloovigen vergaderend, gelijk de Hervormde „kerk“, en niet geloovigen verstrooiend, gelijk de synodalistische „kerk“, maar waarlijk: de vergadering der geloovigen. Dat is alleen maar de kerk, dat is de algemeene christelijke kerk, hier in Sappemeer en in Diever en in Amsterdam, waarbij het allen geloovigen betaamt te hooren, omdat ieder schuldig is zich te voegen bij de ware kerk.²⁾

Doorbraak ook in de politiek, dat wij vormen niet een partij-van-beneden, maar dat we hier beneden door Gods genade mogen vormen een partij-van-boven, omdat het Koninkrijk Gods gekomen is in deze zondige wereld.

Dat zullen we dan in het organiseren altijd moeten vasthouden. Wij vormen niet een partij, op één lijn staande met andere partijen; en onze menschen in de Kamer zijn geen vertegenwoordigers van een partij, om de belangen en idealen en wenschen der partij naar voren te brengen. Onze menschen vertegenwoordigen het volk, en de politiek, die luistert naar Gods gebod is waarlijk algemeene politiek in het waarachtig belang van land en volk, omdat het allen menschen betaamt Gods geboden te gehoorzamen.

Dat zullen we altijd in het geloof moeten vasthouden. Want alleen door het geloof hebben wij menschen-beneden deel en gemeenschap aan het Koninkrijk-Gods-van-boven. En dus moet er altijd de worsteling zijn om in gestage actieve binding aan het Woord dit karakter te bewaren. Ontbreekt dat, dan worden we tot een partij met eigen wenschen en idealen, met eigen „beginselen“ en doelstellingen, gelijk ook andere partijen hebben.

Deze doorbraak zal ons moeten bezielen in ons politieke leven.

Wij weten daarbij, dat in deze bedeeling de doorbraak nog voorloopt. Als Christus komt op de wolven maakt Hij de doorbraak definitief. Dan vindt de antithese haar eind. Niet door opheffing van de tegenstelling in een hoogere eenheid, maar door volkomen overwinning van het zaad der vrouw over de slang met haar gebroed.

Sappemeer.

B. JONGELING.

²⁾ De doorbraak in de Hervormde kerk is geen doorbraak, omdat men daar de antithese tusschen rechtzinnig en vrijzinnig wil opheffen in een hoogere eenheid.

LITERATUUR EN KUNST

wat heeft de schilderkunst ons te zeggen? VI.

In onze vorige beschouwing spraken wij al over het infantiele, dat vele expressionistische kunstuitingen aankleeft en dat een bijzondere bedoeling heeft, het is bedoeld als uiting van argeloosheid, natuurlijkheid, naïveteit, spontaneïteit, alles begeerenswaardige eigenschappen voor een schilder. Meestal ligt er nog aan ten grondslag „vox populi, vox Dei“.

Men kan het zien in de werken van tal van schilders, b. v. in dat van den Vlaam Tjtgat en van de Hollanders Kruiden en Pype Koch (het werk van deze laatste overigens zeer geraffineerd).

De doeken vertoonen vaak gewild kinderlijke trekjes, die ook onveranderlijk optreden in het werk van leeken.

Vele sporen van dit „vertoon“ leiden naar het werk van den Franschen douanebeambte Henri Rousseau, die, volkomen dilettant, op zijn 40ste jaar begon te schilderen en oerwoudherinneringen schilderde, hij was n.l. als militair in Mexico geweest. De werken van dezen eenvoudigen Franschen burger zijn van een onbedorven visie, maar getuigen bovendien van een buitengewone beeldende begaafdheid, die in kracht van uitdrukking aan vroeg Middeleeuwsch werk herinnert.

Zijn droomlandschappen zijn van een beklemmende werkelijkheid. Roerloos staat de vegetatie, gespannen in een toemolooze groei-kracht. Wij kennen die gras- en die bloedroode maan. Diep in ons binnenste hebben wij de vage heugenis eraan bewaard. Herinnering uit onze kinderjaren, zwevend op den drempel van ons bewustzijn is het tot werkelijkheid gestold. Ouder geworden, bemerken wij met voldoening dat wij ons niet vergist hebben; dat alles is zooals wij droomden. Zoo zijn de tropen! Deze dilettant, die niet de flauwste notie had van schilderkunst, had wat te zeggen en hij deed het in verf. Hij kon het niet anders. Met pijnlijke nauwgezetheid schildert hij een douanestation, zooals hij het zoo goed kende, het ijzeren hek, de beambte stram in de houding, de boomen langs den weg, de fabriekspijpen op den achtergrond! Met overtuiging, met geheel zijn kunnen. Zijn werken, die hem zoo goed als niets opbrachten, zijn wereldvermaard geworden, ook al doordat de tijd rijp was voor zulke uitingen. Zijn ontdekking viel in den tijd, dat men zich ging interesseren voor het werk van wilden. Talrijke expedities hadden uit alle werelddelen kunstuitingen meegebracht van negers, Zuidzeeëlanders, Indianen enz.

Gauguin, tijdgenoot en vriend van Van Gogh, gaat naar Tahiti om daar, verstoken van de Westersche

cultuur, onder de Zuidzeeëlanders te wonen en te schilderen.

De overgecultiveerde Westersche mensch neemt een bad in de bronnen van de jeugd.

Hoe jong moet de aarde geweest zijn toen de prachtige schilderijen ontstonden in de grotten van Altamira en die van Font-de-Gaume in Dordogne!

De mensch ging toen nog verloren in het sterkbegroeide, ruige oppervlak der aarde. Geen mozaiek van bebouwde velden, geen steden, geen groote wegen, die als een spinneweb het aardoppervlak bedekken.

Ongetemde rivieren, afdalend van de bergen, baanden zich door onbewoonde woestenijen een weg naar zee.

Kudden bisons en wilde paarden, reuzenherten en rhinocerossen, hollenberen en wolven bedekten de vlakten in Europa.

De razende orkaan, die de boomen afknapt, ze langs de rivieren in het water smeedt, was de groote houthakker.

Geen menschenhand ruimde de machtige barricaden van boomen op, waar de watermassa's van de in het voorjaar geweldig gezwollen rivieren tegen aan beukten in oorverdovend geraas tezamen met den donder der lawines en het geschreeuw van arenden en gieren.

Ten zuiden van de Pyreneeën woonde de mensch, de mensch uit het steenen tijdperk, tijdgenoot van de wolharige rhinoceros en de hollenbeer. Hij maakt er teekeningen van op de rotswanden of kraast ze in been en ivoor.

Sluipend van rotsblok tot rotsblok, van boom tot boom, heeft die mensch met zijn primitieve steenen en houten wapens het statig voorbijtrekkende wild gevolgd.

Hunkerend..... hongerend vaak.

Hij kende het dier, dat hij vervolgde tot in alle details. Dag en nacht is het voor hem, vervult het zijn gedachten. Hij is er absoluut aan overgeleverd, zijn bestaan hangt er van af.

Het wild moet hem kleeden, dekken en voeden. Maar de ziel van het verslagen dier gaat rusteloos rond, zij zal in het duister den jager bespringen en hem worgen.

Allerlei listen wendt de mensch aan om die wraak te ontgaan. Hij hult zich in de huid van een beest, nu zal het beest denken dat een wolf of beer het verslagen heeft.

Vrijuit gaat de mensch!

Hij brengt offers ter verzoening. Zijn onwennige hand krast op de harde rots. Hij herinnert zich hoe de rhinoceros stil stond, de kop laag gebukt ten aanval. Voor zijn geestes oog verschijnt de liggende bison, de sneldravende wolf, het onrustige hert.

Al krassend doet hij die beelden in ruwe omtrekken op de rotswanden verschijnen. Nu behoeft de ziel van het verslagen dier niet langer rond te dwalen, wonen kan zij in het beeld.

Voor dat beeld gaat hij zijn gaven neerleggen, of hij bespreekt, daarvoor gezeten, de geheimen der jacht met zijn gezellen.

Men bespreekt de afbeeldingen en heeft lof of kritiek. Licht zoo wel de bison, loopt zoo het hert, zal het dier zich zoo herkennen?

In het duister van de grot, in den flikkerenden schijn der flambouwen gaan de omtrekken leven, de oogen gloeien.

Geen oogenblik zal de ziel van het dier zich kunnen vergissen.

Misschien hebben wij ons iets dergelijks voor te stellen bij de bewoners van de grotten van Altamira. Zij kenden geen ijzer, geen brons, geen aardewerk.

Het meest overtuigend heeft hun cultuur zich wel voor ons uitgesproken in de voorstellingen van dieren, die zij achterlieten op de gewelven der grotten. Zij zijn daarop aangebracht in gele, bruine, roode en zwarte okers.

De kunstenaars hebben op hun rug gelegen, zo laag zijn deze beschildeerde grotten.

De teekeningen zijn groot en meten van 90 tot ruim 200 c.M.

Ieder kent deze teekeningen wel door reproducties, zij hebben de heele wereld verbaasd.

Zeker zijn het geen eerste probeersels, zij wijzen in vorm en uitvoering op een lange ontwikkeling.

Iedere ruwheid en onbeholpenheid is er vreemd aan, integendeel, zij zijn zeer verfynd, zij laten een verfijning zien van een cultuur, die naar den ondergang neigt.

Die overfyne pootjes onder de zware lichamen der bisons, die sierlijke kleine horentjes. Dat alles is niet meer heelemaal spontaan. Het is stijl! Dat is geworden, vastgelegd.

Wij kennen van jagersvolken uit recenten tijd dergelijke kunstuitingen, waarin de afbeelding van het dier natuurlijkerwijze de hoofdrol speelt. Vooral uit Afrika!

Het landbouwende volk kent het dier niet als het jagersvolk, het hartstochtelijk beminnend of hatend. Waarom zou men het afbeelden?

Het kan echter een sacrale beteekenis krijgen, denk maar eens aan het gouden kalf!

Bij vele landbouwende volken bestonden nog lang gewoonten uit den tijd, dat zij jagersvolk of jagende stam waren (Leviticus 17:7!).

Wat de schilders uit het steenen tijdperk wel bereikt zouden hebben, als zij zich gewijd hadden aan

CORRIGENDA.

In „De Reformatie“ van 18 Oct. 1947, blz. 6, kol. 3: Plan 1939, moet de laatste 9 omgekeerd worden, zodat we krijgen: Plan 1936. En blz. 7, kol. 2, staat: Geschiedenis en Godsopenbaring. Dit moet zijn: Geschiedenis der Godsopenbaring. En voorts staat daar in den derden regel: Noach en zijn zeden of geslacht. Wat natuurlijk wezen moet: Noach en zijn zonen of geslacht.

CORRESPONDENTIE.

Een stroom van copy noodzaakt ons opnieuw veel te laten overstaan.

de menschelijke figuur, weten wij niet. Hun aandacht ging er niet naar uit. Zij waren anders georiënteerd. Hun kunstvoortbrengselen hadden een praktische beteekenis, zij waren tekenende jagers, geen l'art pour l'art!

Terecht worden hun voortbrengselen zeer hoog gewaardeerd door kunstminnenden en kunstenaars.

Hier was nu, meenden zij, een voorbeeld van onbedorven expressie.

Vrij en frank was de kunstenaar uit het steenen tijdperk, niet gehinderd door conventie. Dat was je ware, Hartstochtelijk verlangde de moderne kunstenaar even vrij te zijn.

Weg met alle -ismen, weg met alle conventie, weg met alle techniek en scholing!

Machtig, oergezond, primitief zijn!

Eerst al het geleerde afleeren, die geheele last van eeuwen afwerpen.

De stier van Paulus Potter is een plaatje, vergeleken bij de bisons van Altamira.

Heerlijk om zoo maar vrijuit kunstenaar te kunnen zijn. Een aangeraakte, een uitverkorene.

Daar draven de paarden, de koeien, van alle conventionele tuig ontdaan.

Wat ontbreekt hun om de gelijken te zijn van de bisons uit Altamira, de paarden uit Dordogne? Eenvoudig dit... de kunstenaar van heden kan de paarden en koeien missen, zij zijn hem geen levensbehoefte.

De kunstprestaties van den hedendaagschen kunstenaar getuigen niet van die absolute afhankelijkheid van het dier, die de kunstuitingen van den jagerkunstenaar kenmerkt.

De kunstenaar kan zich niet straffeloos ontdoen van de verworvenheden van zijn voorgangers. Hij kan niet straffeloos eeuwen teruggrijpen, hij kan niet straffeloos een natuurtalent als Henri Rousseau imiteeren, zonder te vervallen in levenloos plagiaat.

Natuurtalenten zijn dun gezaaid, maar naar de vele primitivistische uitingen van nu te oordeelen moeten er honderden zijn.

Men is primitief, dat is, als men het wil, onbevangen, argeloos, naïef, sterk gezond of men is infantiel, pervers, geraffineerd, ziekelijk.

A. MIDDELHOEK.

BOEKBESPREKING

„Getuigend de wijde wereld in!“ Eerste deeltje. Door C. Veenhof. 1947. Bonds-bureau: Parkstraat 25, Utrecht.

Op zijn eigen levendige, pakkende wijze behandelt prof. Veenhof in dit boekje de Handelingen der Apostelen 1—14. Hij noemt het: Hulpboekje bij het lezen van „de Handelingen der Apostelen“. Daarvoor kan het uitnemend dienst doen, niet alleen op de Geref. Jongelings- en Meisjesverenigingen, maar ook op de Mannen- en Vrouwenverenigingen, en ook voor particulier gebruik. Als ik maar een paar opschriften van hoofdstukken overschrijf, kan men dadelijk reeds zich geprikkeld voelen tot lezen: Christus werkt en spreekt verder: een diorama over „De Handelingen“; Christus Jezus bestijgt den troon van het heil, 1:1—14; Christus herstelt met medewerking van zijn gemeente het fundament zijner kerk, 1:15—26, enz.

Gaarne beveel ik de lezing en bestudeering van dit boekje aan. D.V. volgt later het tweede deeltje, over Hand. 15—28. S. GREIJNDANUS.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.
(Onderhoudende Artikel 31 K.O.).

Tweetal te:
Kampen, (vac. F. Kouwenhoven) E. T. v. d. Born te Amersfoort en O. W. Bouwama te Breukelen.

Beroepen te:
Leiden, (vac. A. Veldman) G. A. Hoekstra te Bedum.

Aangenomen naar:
Ljuiden, A. Jagerama te Minnertsga.
Blokzijl, L. Moes, Cand. te Diever.

Bedankt voor:

Delfzijl, A. Jagersma te Minnertaga.
N. Leusen-Den Hulst, Valthermont en Weteinge-Sauwerd,
L. Moes, Cand. te Diever.

ADRESSEN. — HILLEGOM. Kerkeraad: G. ten Hove, Schoolaan 34 B (niet nr. 84, zoals eerst opgegeven), Bennebroek.

— ZWIJNDRECHT. Kerkeraad: W. v. Veelen, Burg. Doornlaan 84, Diaconie: W. J. v. Pelt, Rotterd. weg 167 B.

— EMMERCOMPASCUUM-EMMER ERFSCHEIDEN-VEEN. Diaconie: K. Dijkstra, Verl. Sch. Kan. 18, E. E. veen.

— WIERINGERMEER. Het adres der kerk is Ger. Kerk (onderh. art. 31 K.O.), Wieringermeer, p.a. K. H. Mollema, Raadhuisstraat 46, Wieringerwerf. Adres diaconie: J. T. Klazinga, Klieversweg 76, Wieringerwerf.

— TREEBECK-BRUNSSUM. Het komt voor, dat jonge mannen van elders uit den lande, zich laten werven voor arbeid aan de Mijnen in Zd. Limburg, of om een of andere reden hun arbeid daar zoeken.

Onbekend als zij over 't algemeen zijn met de situatie hier, laten ze zich dan gemakkelijk inschrijven bij één der Mijnen, die nog al ver af gelegen zijn van de Geref. Kerk, zodat zij in de omgeving woonachtig zeer bezwaarlijk kunnen meeleven met het kerkelijke leven, met al de nadeelen en gevaren daaraan verbonden. Omdat zulks niet noodig is, willen we, in voorkomende gevallen, zulke jonge mannen — en eventueel hun ouders — dringend in overweging geven, alvorens men zich laat aanstellen bij één der Mijnen. Inlichtingen in te winnen bij den Kerkeraad v. d. Geref. Kerk in de Mijnstreek te Treebeek-Brunssum.

Adres: Ds J. Zwart, Haansberg 118, Brunssum L. De Kerkeraad zal dan gaarne de helpende hand bieden. (Het zou wel dienstig zijn, wanneer andere kerkelijke bladen bovenstaande bekendmaking overnamen.)

— AAN DE GEREK. KERKEN IN NEDERLAND. Na een verblijf van 3½ mnd. is Ds J. P. v. d. Stool eind September in goeden welstand uit Ned. Indië in Nederland teruggekeerd. Van zijn veel omvattenden en belangrijken arbeid zijn verslagen opgenomen in de Geref. kerkbode in het Noorden des lands. De kerkeraad van de

Geref. Kerk te Batavia oordeelde de aanwezigheid van Ds v. d. Stool op de op 1 Oct. gehouden vergadering der classis Groningen zoo belangrijk dat ook de terugreis per vliegtuig is afgelegd. De belangstelling van de op deze classisvergadering behandelde zaak zal D.V. op andere wijze ter Uwer kennis worden gebracht. De totale kosten hebben bedragen ca. f 8500.—. Aan bijdragen zijn tot op eind September binnengekomen van de volgende kerken: Ten Boer f 20.—; Breukelen f 25.—; Vrijhoeve Kapelle f 250; Veendam f 20.—; Enkhuizen f 10.—; Zutphen f 750; Zaandam f 1250; Oud Loosdrecht f 1250; D. D. Vreugdehil f 1250; Kampen f 376.70; Generale kas zending Enschede f 7.85; Kampen f 1250; Rotterdam Zuid f 20.—; Buitenpost f 25.—; Rijswijk Z.-H. f 20.—; Arnhem f 15.—; 's-Hertogenbosch f 21.50; Daarlerveen f 10.—; Kouwenhoven-Maassluis f 20.—; Rotterdam Kralingen Oost f 40.—; Wierum Fr. f 17.—; Diever f 11.12; Zwiindrecht f 50.—; Alkmaar f 10.—; Oost en W.-Souburg f 6.—; Duverswoude f 9.—; Oldenzaal f 29.17; Oostzaan f 750; Nw. Lekkerland f 15.08; Hillegersberg Straatweg f 5.—; Nijkerk f 10.—; Rotterdam C. f 67.—; Ljsselmonde f 15.—; Aduard f 11.00; Santpoort f 750; Bedum f 127.58; Velp f 16.12; Onstwedde f 350; Nieuw Leusen f 10.02; Nijverdal f 9.83; Uithuizermeden f 74.20; Wolfheze f 12.55; Rotterdam Feyenoord f 20.—; Barendrecht f 18.45; Rijnsburg f 100.84; Emmen Erfscheidenveen f 6.10; Hoogeveen f 80.50; Hoogerkerk f 99.28; Winterswijk f 6.71; Tiel f 250; Langerak Z.H. f 51.—; Elbergen f 4.—; Scheveningen f 75.12; Vrouwenpolder f 65.38; Baarn f 30.—; Aalten f 12.15; Zwiindrecht Groote Lint f 25.—; 's-Gravenhage Loosduinen f 25.—; Zaltbommel f 7.88; Uithuizen f 27.17; Bunschoten Spakenburg f 593.75; Amsterdam f 112.72; Doorn f 42.80; Valtersmond f 9.50; Middelburg f 45.49; Ommen f 42.58; Winsum f 10.—; Katwijk aan Zee f 10.—; Bussum f 22.25; Kornhorn f 17.12; Ermelo f 60.92; Culemborg f 14.31; Papendrecht f 4.08; Lemelerveld f 24.07; Minnertaga f 17.01; Almelo f 17.49; Vianen f 5.—; Rotterdam Overschie f 18.35; Emmen f 26.43; Rozenburg f 24.30; Sneek f 17.20; Roodeschool f 43.20; Vleuten f 51.73; Heemstede f 13.—; Musselkanaal f 26.88; Berghem f 122.49; Zoetermeer f 10.—; Maartensdijk f 7.48; Sellingeren f 11.50; Leerdam f 103.56; Houwerzijl f 56.75; Mijldrecht f 12.43; Wassenaar f 31.31; Hillegersberg f 5.—; Zalk f 31.—; Zuidhorn f 39.75; Enschede f 388.50; de Bilt f 6.91; Mussel f 26.63; Zoute Spui bij Terneuzen f 74.48; Driebergen f 24.81; Mildam f 16.99; Hallum Fr. f 24.20; Oosterbeek f 10.32; Murmerwoude f 10.—; Stadskanaal f 28.72; Gron Opende f 21.16; Ulrum f 35.20; Eemdijk Spakenburg f 26.56; Schouwerzijl f 46.11;

Leeuwarden f 65.90; Nunspeet f 23.68; Koogzaandijk f 13.88; Groningen f 630.78; Lutten a.d. Dedemsvaart f 10.—; Leek f 31.87; Zevenbergen f 31.83; Vroomshoop f 7.—; Bellen f 5.—; Middelharnis f 7.64; Assen f 138.75; Katwijk aan Rijn f 19.87. Totaal f 5301.56.

Mag ik de kerken die nog niet hun bijdrage voor dit doel hebben gestort of daarvoor nog niet hebben gecollecteerd dit verzoeken spoedig te doen en over te maken door storting of overschrijving op girorekening no. 386028 t.n.v. J. Hendriks, Korreweg 91a, Groningen met vermelding van uitzending Ds J. P. v. d. Stool?

Namens de classisale commissie afvaardiging Ds J. P. v. d. Stool v. Indië

I. BOERSMA, scriba Kerk. Bureau, Groningen. Jacobijnestraat 20, tel. 29223.

— Ds J. Meester schrijft in „Ons Kerkblad“ (Zeeland) over het besluit der Chr. Geref. Synode, om voorshands schriftelijk met de Geref. Kerken en de Syn. Kerken contact op te nemen:

„Wij kunnen tegen deze methode geen bezwaar opperen. Wanneer deputaten beginnen met schriftelijk contact, heeft dat dit uiterst belangrijke voordeel, dat alle kerkeraden niet alleen, maar ook alle broeders en zusters ten volle kunnen meeleven met de gedachtenwisseling. Dat is eigenlijk noodzakelijk in zulk een belangrijke zaak in een kerkgemeenschap die niet roomsch is, in een kerkgemeenschap die belijdt dat alle lidmaten mondig zijn; geroepen om met alle zaken van Christus' kerk mee te leven en mee te bidden en te werken.

Daar komt nog wat bij. Hetzelfde besluit is ook genomen ten aanzien van het contact met de blindende en gebonden Geref. Kerken. Ook met hen om te beginnen alleen schriftelijk contact.

Ons interesseert zeer de vraag, hoe de synodocratische kerken dat antwoord zullen opnemen. Toen van de zijde van onze Synode ditzelfde werd gezegd in 1946, toen hebben onderscheiden woordvoerders van de synodocratische Kerken geschreven alsof dat antwoord van onze zijde hetzelfde beteekende als een brute afwijzing van de toegestoken hand.

Zullen zij nu over het besluit der Christ. Geref. Synode hetzelfde schrijven?

Ik heb een vermoeden van niet.

Let maar eens op. Waarschijnlijk komt de tweestrijd weegsteen weer tevoorschijn. Intusschen hoop ik van harte, dat deze voorspelling van mijzelf niet uitkomt“.

Heden schonk de HEERE ons Zijn kind, ons 13de, die we noemden.

SEAKJE

D. BOSVELD.
L. BOSVELD-EVERS.
en Zonen en Dochteren.

Velp, Kerkstraat 23,
19 October 1947.

WIJ ZIJN LEVERANCIERS van

Avondmaalserviezen

eh Doopvonten

in ZILVER
en in
GERO-TIN

(Gero-tin is zuiver tin en daarom duurzaam)

Vraagt vrijblijvend prijsopgaaf.

L. GEUSEBROEK & ZOON

JUWELIERS.

WEIMARSTRAAT 303-305,
Telefoon 337822, DEN HAAG.

Copieërinrichting „ECCLESIA“

Kon. Emmakade 194

DEN HAAG

Telefoon 39.84.92

vervaardigt Uw

Gestencilde Kerkbladen

Vraagt proefnummers en prijs.

INHOUDSOPGAVE VAN „DE REFORMATIE“.

Binnenkort zal de inhoudsopgave van den 22sten jaargang van ons blad worden samengesteld. We verzoeken onzen abonnees, die er prijs op stellen, deze inhoudsopgave te ontvangen, ze bij ons aan te vragen. Banden worden door ons niet beschikbaar gesteld.

DE UITGEVERS.

„WIE KAN IK HELPEN?“

Juffrouw, leeftijd ruim 30 jaar, zoekt positie, waarbij ze in gezin leiding kan geven. Brieven onder No. 283, Bureau „De Reformatie“ te Goes.

Zoo juist verscheen de EERSTE AFLEVERING van:

DE BIJBEL

BEHANDELD VOOR JONGE MENSCHEN

door

WOLF MEESTERS

Met 60 teekeningen (6 in kleurendruk) van J. H. ISINGS.

Met uitvoerige bijschriften bij de platen, bewerkt naar gegevens van Prof. Dr. JOH. H. DE GROOT.

in 'leven Hoogleraar a.d. Rijks-Universiteit te Utrecht, en

Prof. Dr. TH. C. VRIEZEN,

Hoogleraar a.d. Rijks-Universiteit te Groningen.

*

Deze uitgave verschijnt in 19 afleveringen à f 1.30 per aflevering. Men kan ook intekenen om het werk te ontvangen in twee gebonden deelen à f 13.75 per deel.

Dit werk is speciaal ingesteld op de jonge menschen in den leeftijd van 15 tot 25 jaar.

Ouders, geef uw zoon of dochter dit prachtwerk.

Het is een rijk geschenk voor het leven

De intekening is opengesteld bij de Boekhandel en bij de Uitgevers:

UITGEVERS MIJ. J. H. KOK N.V. TE KAMPEN.

en

J. B. WOLTERS' UITGEVERS MIJ. N.V. TE GRONINGEN.

Uitvoerig prospectus op aanvraag gratis verkrijgbaar.

De Diaconie van de Geref. Kerk te Wezep (G.) vraagt voor een gezin, waarvan de moeder ziek is en de vader enkele jaren geleden overleden is,

EEN FLINKE HULP IN DE HUISHOUDING.

Brieven aan Ds C. v. OMMEN, pastor loci.

TE KOOP:

Een prima eiken ORGEL, 6 spels, 20-reg., pracht geluid zeer geschikt voor zaal, prijs slechts f 975.—.

A. SNIJERS, Cronjélaan 17, Zeist.

LAAT NU UW JAARGANG „DE REFORMATIE“ INBINDEN.

f 3.— per jaargang.

Register wordt bijgeleverd.

BOEKBINDERIJ VAN KUIJK

Zalmstraat 1 — Scheveningen

Neemt vooral kennis van het gedegen referaat van de onder ons zeer bekende heer A. ZIJLSTRA

„VALSCHE PROFETIE“.

Prijs f 1.—.

Uitgegeven in samenwerking met de Hendrik de Cockstichting door

ERVEN A. DE JAGER,

Postbus 80 — GRONINGEN.

Wij hebben nog een kleinen voorraad van het boek van Dr SCHIPPERS:

VAN DEN DIENST DES WOORDS

Prijs gebonden f 3.50.

Verkrijgbaar in elken Boekhandel en bij

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Giro 36000.

Wegens ziekte zijn we genoodzaakt naar een gezonde streek, bij voorkeur de Veluwe, te verhuizen. Wij zoeken dus daar een niet te kleine

WONING

met z.m. wat tuingrond voor eigen gebruik en voorts 3—6 ha. bosch en heide, 't Perceel moet gelegen zijn in de nabijheid van een dorp (of stad) waar een Kerk is en een Chr. school. Wie heeft zo iets te koop? Of wie van de broeders of zusters kan en wil ons een tip geven?

Inlichtingen die tot het gewenschte resultaat leiden, willen we gaarne belonen met een boekwerk ter waarde van plm. f 25.—. Brieven onder No. 188 aan Ubels' Boekhandel, Bedum.

TE KOOP:

geheel of in gedeelten:

Korte Verklaring, uitg. Kok, 13 dln. Exodus 1 en 2, Numeri, Richt, 1, Richt, Ruth 2, Jozua, Klaagl., Pred., Markus, Hebr., Ezra, Nehemia, I, II Tim., Tlt., Fil., II Cor. Bijbel Toegelicht Uitg. Kok, 10 dln. Ezra tot Ester, Psalmen 1 en 2, Marcus, Handelingen, Jacobus tot Judas, Gal. tot Thess., Openbaringen, Cor., 1 Kron. Het wezen van het Christendom, B. Wielenga. De Hemel geopend, J. C. de Moor. Het Koningschap van Christus, A. Ringnalda. Thessalonicenzen, Prof. L. Lindeboom. Geroepen Heiligen, H. Mulder. Het morgenrood der Wereldreding, Erich Sauer. De schaduw der Hemelsche dingen. Bijbelsche Tucht, J. Kok. Het Rijk der 1000 jaren, K. Dijk. Lucas, Van Aniel. Alles in uitstekenden staat.

Brieven onder No. 282, Bureau „De Reformatie“ te Goes.

GEVRAAGD:

Zelfstandige

WINKELJUFFROUW,

in brood en banketbakkerij voor den dag of d. en nacht, G. G. (art. 31), Liefst eerder in bedrijf werkzaam te zijn geweest. H. VISSER, Amsterdamsche str. weg 228, Utrecht.

Hebt U zich al aangeschaft het boek van Ds J. BOSCH

Man van Conflict, toch van Eenheid,

enkele grepen uit het leven en den arbeid van Prof. L. LINDEBOOM met een voorwoord van Ds R. H. BREMMER.

Prijs f 3.—.

Leest de zeer waardeerende recensies van Prof. Grefjanus, Ds D. van Dijk en Ds C. Vonk.

Uitgegeven in samenwerking met de Hendrik de Cockstichting door

ERVEN A. DE JAGER,

Postbus 80 — GRONINGEN.

Ook verkrijgbaar in den Boekhandel.

ZAALORGEL.

4 spel, met flink geluid, te koop aangeboden.

Aan te vragen bij A. BOOT, Oosterstraat 103, Emmen (Dr).

Zoo juist verscheen:

DE SPIEGELKLOK

Roman over den laatsten Singendonck van Dieden door

GERA KRAAN-VAN DEN BURG

Prijs f 3.90 - Geb. f 4.90

Deze historische roman speelt in het midden van de vorige eeuw. De Schrijver heeft het moeilijke en tragische leven van den hoofdpersoon levendig geschilderd. De midden-19e-eeuwse sfeer heeft zij meesterlijk weten te treffen.

De titel van het boek „De Spiegelklok“ is ontleend aan een in de hal van het Huis te Dieden staand oud familiebezit, dat door de combinatie van spiegel en uurwerk de ijdelheid en vergankelijkheid aller dingen duidelijk illustreerde.

Het boek is verkrijgbaar bij den Boekhandel

UITGAVE

J. H. KOK N.V. KAMPEN

Medewer
Prof. Dr
Ds H. K
v. Til, P

Alle
aan: I
Adm.

INHOUD
Synodocr
nus; Best
de Gasthe
onderwijs
kunst; Wa
Stemmen
bespreking
Kerknieu

BEZW
en O

De situ

Tegen e
bewustzijn
geest. We
jectivisme
objectivisme
rekent to
den Bijbe
Schrift na
ken er m
de nieuwe
„object“
„actieve su
leiden tot
van het d
zich voors
aan te sle
Heeren te
Tegen c
zaak „sub
met krach
dreigende
schap za
geest“.

Ik noem
gewoonlijk
denk ik us
dat ze to
op hun ke
ren nooit.
Christus c
ten werke
hen een v
maal gaar
hoe het
— om he
den Heere
ten, dan
ben ze eer
niet zoze
wel om he
drager, de
is wat ge
Deze houd
aardige k
keling, d
spreken v
stelling to
Ieder, d
gepublicee
zal moete
universalis
tot uiting
schouwing